

Mottagare: Justitiedepartementet

Kulturrådets yttrande över promemoria ändring i EU:s formskyddsförordning

(Ju2024/02018)

2024-12-05

KUR 2024/02018

Kulturrådet

Box 27215, 102 53 Stockholm

kulturradet@kulturradet.se

1. Sammanfattning

Kulturrådet ställer sig i huvudsak positivt till de föreslagna ändringarna i EU:s formskyddsförordning. Vi ser flera fördelar med en förenklad ansökningsprocess, tydligare transitregler och harmonisering av terminologin. Samtidigt vill vi framhålla behovet av utbildningsinsatser, informationsspridning och förtydliganden i vissa delar av förslagen, särskilt gällande skydd av 3D-filer och resurser för tillsyn.

2. Kulturrådets synpunkter på förslagen i promemorian

Vi välkomnar ändringen som innebär att ansökningar om EU-formgivning endast kan lämnas direkt till EUIPO. Detta effektiviserar processen och gör formskyddet tillgängligt för fler aktörer. Samtidigt kan det vara relevant att behålla möjligheten till nationellt skydd för mindre aktörer som inte behöver ett unionsövergripande skydd (avsnitt 4, s. 8–9).

De nya transitreglerna, som tydliggör att intrång i transitsituationer kan behandlas och lägger bevisbördan på intrångsgöraren, är positiva. Dessa regler stärker skyddet för formgivningar (avsnitt 4, s. 9–10).

Vi stödjer också förslaget att harmonisera terminologin genom att ersätta "gemenskapsformgivning" med "EU-formgivning". Detta bidrar till ökad tydlighet och anpassning till EU:s nuvarande språkbruk (avsnitt 4, s. 8).

Förslaget att utöka skyddet till att omfatta mjukvara/datafiler för 3D-utskrifter är välkommet men kräver ytterligare förtydliganden. Vi ser ett behov av att undersöka tekniska lösningar för att upptäcka och skydda sådana filer mot intrång (avsnitt 3, s. 7).

För att förslagen ska få genomslag är utbildning och informationsspridning avgörande. Det finns ett stort behov av att öka kunskapen om formskydd, särskilt

hos formgivare och aktörer inom kulturella och kreativa branscher (KKB). Detta kopplar till promemorians skrivelse om att göra formskydd mer tillgängligt och attraktivt (avsnitt 3, s. 7, och avsnitt 6, s. 12).

3. Beslut

Statens kulturråd (Kulturrådet) är en central förvaltningsmyndighet inom kulturområdet. Myndighetens arbete tar sin utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen och verkar för kulturens utveckling och tillgänglighet genom att fördela och följa upp statliga bidrag samt andra främjande åtgärder. Grunden för vårt uppdrag är att alla ska kunna ta del av konst och kultur av hög kvalitet.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Kajsa Ravin. Ärendet har föredragits av chefsjurist Greta von Rosen Stövind.